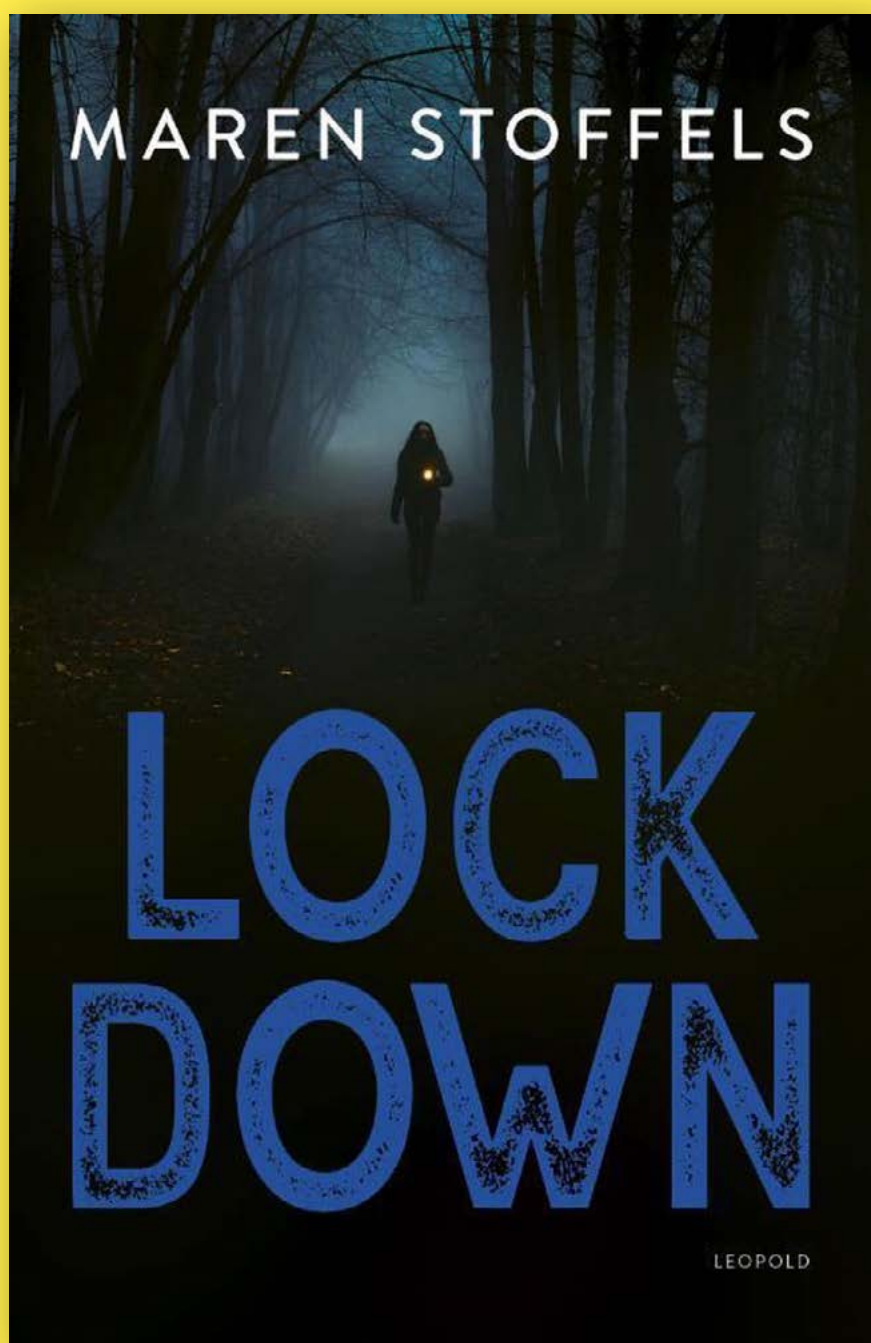

LESBRIEF

BIJ LOCK DOWN VAN MAREN STOFFELS

Jonge Jury 2025

LEESFRAGMENT

Lock Down van Maren Stoffels

Zomer

Ik liep het plein over en klemde mijn tas tegen me aan.

De lesboeken bonkten bij elke stap tegen mijn heup.

Het Tinbergen Lyceum.

Was het gebouw vóór de vakantie ook al zo groot?

Ik moest rustig blijven, want angst ruiken ze.

Ik stopte een toffee in mijn mond.

De zoete smaak maakte me iets rustiger.

'Hé, jij moet de nieuwe zijn.'

De man die aan kwam lopen moest begin dertig zijn.

Hij was netjes gekleed, maar zijn gympen waren afgetrapt.

'Ik ben Roef Jager, docent biologie en mentor van 5HA.

Kom mee, dan kan ik je meteen aan je nieuwe klas voorstellen.'

Mijn nieuwe klas...

Nog even en ik zag de levende versies van de profielfoto's die ik deze zomer zo zorgvuldig had bestudeerd.

'Meneer Jager!' Een jongen sloeg hem amicaal op de schouder.

Nog voordat Roef Jager zijn naam zei, wist ik al wie het was.

'Vin! Fijn dat je op tijd bent, jongen.'

Het was net of Roef Jager en ik de zee openspleten, alle leerlingen gingen voor ons opzij.

Zolang deze man bij me was, kon me overduidelijk niets gebeuren.

Maar wat als ik het straks helemaal alleen moest doen?

LOTUS

De straatlantaarns werpen gele vlekken op het bospad. Spikkel sleurt me mee alsof hij weken niet buiten is geweest. Als de riem voor de zoveelste keer wordt strakgetrokken, schiet ik in de lach.

‘Doe nou eens rustig!’

Ik loop mijn vaste rondje, door het stadsbos en dan via het bruggetje terug naar huis. Het is zoals altijd doodstil op dit tijdstip. Ik vind het heerlijk om zo laat buiten te zijn, ik ben dan even helemaal alleen op de wereld.

In de bosjes ritselt iets. Spikkel geeft opnieuw een ruk aan de riem, maar gek genoeg de andere kant op. Normaal gesproken gaat hij achter elke vogel of eekhoorn aan, dus dit moet iets anders zijn.

Als ik even stilsta, hoor ik het opnieuw.

‘Hallo?’ Mijn stem klinkt onnatuurlijk hard in het donker.

Er komt geen antwoord, natuurlijk niet. Er gebeurt hier nooit wat.

Samen met Spikkel loop ik naar het grote grasveld. Al lopend haal ik mijn telefoon uit mijn zak. Zelfs dit prehistorische model van mijn vader is de komende tijd verboden. Nova kwam met het idee om een complete lock down te houden, zodat we ons beter kunnen concentreren op de examens. Echt iets voor haar om zoiets te verzinnen. Net als die afgelegen boerderij, die we voor twee weken hebben gehoord.

Ik heb geen idee waar we precies naartoe gaan, want Nova weigert iets los te laten.

Als ik aan de komende twee weken denk, word ik al nerveus. Als we met z’n tweeën zouden gaan was het prima, maar nu Vin meegaat, is alles anders. Dat hij zo goed tegen Nova kan liegen, betekent niet dat ik dat óók kan.

Misschien had ik moeten zeggen dat ik niet mee wilde, maar dan was Nova zeker weten vragen gaan stellen. Mijn beste vriendin accepteert geen nee.

Ik klap mijn telefoon open. Deze extra telefoon is speciaal voor hem en was mijn idee, gewoon voor de zekerheid. Als Nova dan een keer in mijn berichtjes neust, zal ze niets vinden.

Nova... Ik word misselijk bij het idee dat ze er ooit achter zal komen.

Op sommige dagen heb ik het idee dat Nova het gewoon ziet. Alsof mijn huid van doorzichtig huishoudfolie is en ze dwars door me heen kijkt.

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

Mijn duim blijft boven de verzendknop hangen. Ik weet wat ik moet sturen, de zin staat al klaar.

Hoe zal hij reageren?

Wil ik dit wel?

Spikkel blaft ongeduldig, alsof hij wil zeggen dat ik moet doorzetten.

‘Je hebt gelijk,’ zeg ik zachtjes en ik druk op verzenden.

We moeten hiermee stoppen, het wordt te gevaarlijk. x

Bij het veld zakt Spikkel door zijn achterpoten. Ik rommel in mijn broekzak op zoek naar een zakje.

‘Wat denk jij?’ vraag ik aan Spikkel. ‘Heb ik een domme keuze gemaakt?’

Nova vindt het vreselijk als ik tegen Spikkel praat alsof hij een mens is, maar het gaat automatisch. Misschien omdat ik het er met niemand anders over kan hebben.

‘Denk je dat hij kwaad op me wordt?’

Ik buk me om de poep op te rapen. Als ik overeind kom, zie ik iets aan de andere kant van het veld. Er staat iemand vlak voor het bruggetje, precies waar ik langs moet.

In de vijf jaar dat ik hier op dit tijdstip met Spikkel loop, ben ik bijna nooit een andere hondeneigenaar tegengekomen.

Maar dan zie ik dat er helemaal geen hond bij is. Het is iemand alleen.

En zie ik het nou verkeerd, of staat die persoon stil?

Er gaat een schok door me heen. Staat hij nou naar mij te kijken?

Ja, ik zie het duidelijk, de figuur kijkt mijn kant op.

Spikkel heeft het ook gezien en gromt zachtjes. Dat doet hij nooit, hij is altijd blij om mensen te zien.

Wat is dit? Wat wil diegene van me?

‘Wat een *creep*,’ fluister ik zachtjes, terwijl ik me voor het eerst in vijf jaar omdraai en mijn route verander. ‘Kom, Spikkel, we gaan deze kant op.’

Bij mijn huis is niets bijzonders te zien, de straat ligt er even stil bij als anders.

Waarom laat ik me zo bang maken? Het was gewoon iemand die een late avondwandeling maakte, iemand die net als ik nooit voor twaalfen kan slapen.

Zodra ik mijn sleutel in het slot steek, trilt er iets in mijn broekzak. Heeft hij nu al een antwoord gestuurd?

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

Ik laat de sleutel in de voordeur zitten en haal mijn telefoon tevoorschijn. Het nummer op mijn scherm komt me niet bekend voor.

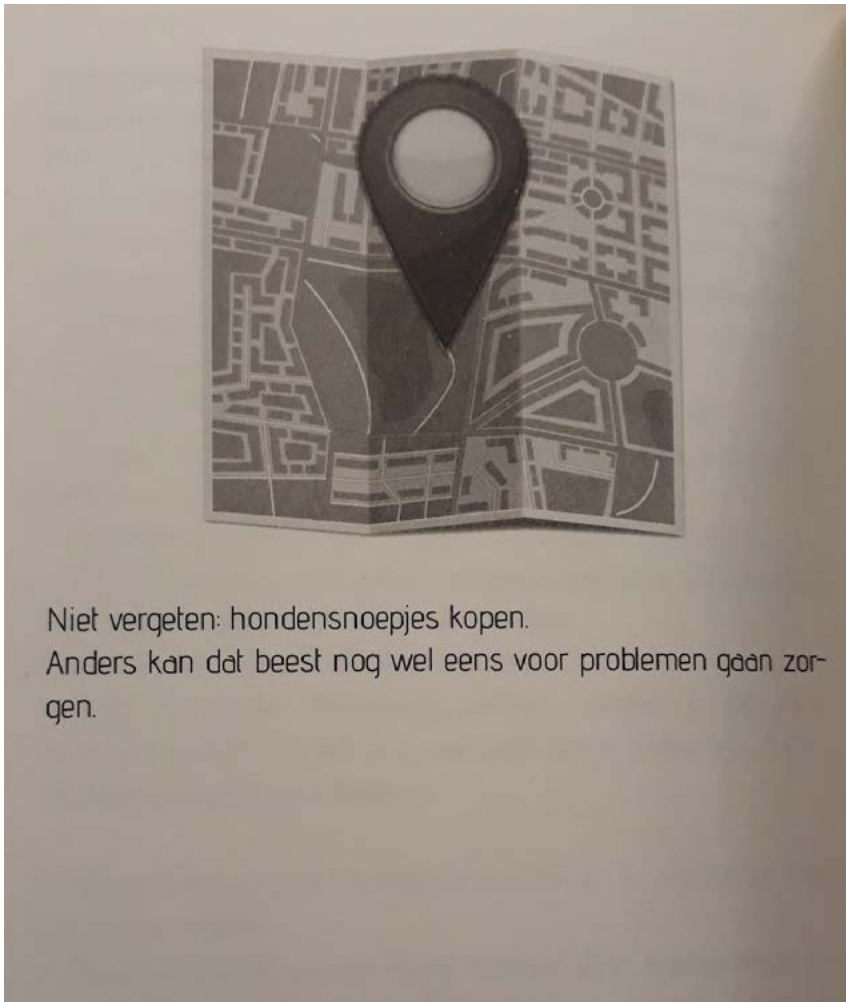
Vreemd, er is maar één iemand die dit nummer kent...

Als ik op het envelopje klik, springt de tekst tevoorschijn.

Dan zie ik dat dit bericht helemaal niet van hem komt, maar van iemand anders.

Ik staar naar de woorden op het scherm.

Ik weet waar jij mee bezig bent.

LOTUS

‘Opschieten!’ Buiten wordt er ongeduldig getoeterd. ‘Je taxi is er!’

In de hal klem ik mijn extra telefoon tegen me aan. Mijn eigen telefoon achterlaten is geen probleem, maar deze? Vannacht en vanochtend heb ik het vreemde nummer wel zeven keer gebeld, maar niemand nam op. Geen voicemail, niets. Alsof ik een geest probeerde te bereiken.

Ik weet waar jij mee bezig bent.

Dit was mijn grootste angst: dat iemand erachter zou komen. Ik deed altijd zó voorzichtig, maar nu heeft toch iemand mijn geheim ontdekt.

Ik heb er een punt achter gezet, maar wat als alles toch nog uitkomt?

Boven zet Werner zijn muziek uit. ‘Lotus, ben je al weg?’

‘Bijna,’ roep ik naar mijn broer.

‘Veel plezier dan!’ De speakers worden weer luid aangezet.

Ik wil mijn telefoon op het kastje in de hal leggen, maar het is net of er twee dezelfde magneten inzitten. Ik krijg hem niet neergelegd.

Er klinkt opnieuw getoeter van buiten, gevolgd door de stem van Nova. ‘Lotus!’

Spikkel piept ongeduldig en trekt de riem strak.

‘Ja, ja, we gaan.’

Ik laat mijn telefoon in het voorvakje van mijn weekendtas glijden.

‘Gassen, Rooms!’

Romy rijdt de straat uit. Nova’s zus is een paar jaar ouder en heeft net haar rijbewijs. Je zou het niet zeggen, want ze rijdt weg alsof ze al jaren autocoureur is. Ik ben al misselijk voordat we de straat uit zijn.

Een man gebaart woedend dat we langzamer moeten rijden, maar Romy steekt als antwoord haar middelvinger op.

‘Wat een oude zeikerd.’

Bij de oprit van de snelweg geeft ze nog wat extra gas. Ik gluur naar haar via de achteruitkijkspiegel en weet meteen weer waarom ik altijd een beetje bang voor haar ben.

Haar donkere make-up geeft haar iets duisters.

Nova doet haar oudere zus in alles na, ze heeft grijs geverfde haren en draagt zwarte kistjes, die nu uitgeschopt aan haar voeten liggen.

‘Gaat het wel?’ klinkt het naast me. Vins stem is laag, maar met een hees randje.

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

Ik glimlach als hij om de grote koffer van Nova heen probeert te kijken. Hij heeft hem op schoot omdat er in de achterbak geen ruimte meer is. Tussen ons in ligt mijn weekendtas, Spikkel ligt op het matje bij Nova's schoenen.

'Het gaat prima,' zeg ik.

'Je ziet bijna groen.' Vin kijkt me bezorgd aan. 'Ben je wagenziek?'

Ik knik.

'Dan moet je het raampje opendraaien, dat helpt.'

Als ik het raampje een eindje openzet, stroomt de frisse lucht de auto in. Ik houd mijn neus bij de opening en haal diep adem. Het werkt inderdaad.

Het liefst zou ik mijn telefoon willen checken, maar dat kan niet. Niet hier, met drie mensen op mijn lip.

Zou er nog een bericht zijn binnengekomen? Ik snap niet hoe Onbekend aan mijn nummer is gekomen, er is toch maar één iemand die dat heeft?

'Hoe ver moeten we rijden?' vraag ik.

Nova kijkt grijnzend achterom. 'Leuk geprobeerd, maar dat blijft een verrassing.'

Romy zet de radio aan en Nova trommelt mee op haar blote benen. Het is nog best fris buiten, maar zodra de winter eenmaal voorbij is, loopt Nova er altijd bij alsof het hoogzomer is. Haar spijkerbroek is afgeknipt tot halverwege haar dijen en heeft rafelrandjes. Haar blote benen zijn gebruind en pezig.

Om haar enkel zie ik een nieuw, gouden bandje. Wedden dat Vin dat heeft gegeven voor hun jubileum? Vorig jaar rond deze tijd leerden ze elkaar tenslotte kennen.

Het idee dat Vin doodleuk hun jubileum heeft gevierd, maakt me nog misselijker dan de autorit.

Ik ruk mijn blik los van het enkelbandje en zie hoe Romy een vrachtwagen inhaalt en in één keer twee rijbanen opschuift.

'Mag ik dan helemaal niet weten waar we naartoe gaan?' probeer ik nog een keer. Ik heb een hekel aan verrassingen, dat weet Nova toch?

'Je hoeft niets te weten,' zegt Nova. 'Roef Jager vond het een perfect idee en dat is het ook.'

'Roef Jager?' echo ik.

'Ik had eind maart mentorgesprekken, weet je nog? Ik heb hem verteld wat ik van plan was en hij vond het heel verstandig om de rust op te zoeken voor de examens.' Nova trommelt verder op haar benen. 'Bovendien heb ik je ouders laten weten waar we precies naartoe gaan en Romy heeft de coördinaten.'

Coördinaten, alsof we ergens een schat gaan opgraven...

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

‘Ik weet wél waar wat onze bestemming wordt,’ zegt Vin. ‘Maar ik heb beloofd mijn mond te houden.’

‘Precies.’ Nova klapt het spiegeltje naar beneden en kijkt hem strak aan. ‘Anders krijg je met mij te maken.’

‘Ik móet even wat drinken halen, hoor.’

Als Romy bij een tankstation parkeert, springt Nova als eerste de auto uit.

Een paar minuten geleden reden we tot mijn grote verbazing Duitsland binnen. Nova heeft zelfs niet gezegd dat we naar het buitenland zouden gaan...

‘Wil er nog iemand wat?’

Vin wurmt zich onder Nova’s koffer vandaan. Voor de auto rekt hij zich overdreven uit en ik zie het randje van zijn boxershort.

‘Doe maar een colaatje,’ zegt hij.

‘En jij?’ Nova kijkt naar mij.

‘Nee, dank je.’ Ik haal snel mijn telefoon uit de weekendtas en laat hem in mijn kontzak glijden. Hoe krijg ik dit ding aan zonder dat iemand het ziet?

Nova en Romy lopen samen weg, ik blijf alleen over met Vin. Mijn hartslag schiet omhoog, alsof ik een belangrijke auditie moet doen.

Vin haalt een waterfles tevoorschijn en vult een bakje voor Spikkel.

Spikkel aarzelt even. Hij is altijd een beetje timide bij Vin in de buurt, alsof hij niet helemaal weet wat hij met hem aan moet. Of misschien komt dat vooral door mij...

‘Toe maar, jochie,’ zegt Vin. ‘Ik heb het speciaal voor je meegenomen.’

‘Lief.’

Vin kijkt me van onder zijn lange haarlok aan. ‘Ik ben soms best lief, hoor.’

Daar gaan we al. Nova is nog geen twee tellen weg...

‘Dat weet ik wel.’ Nog even en hij begint over mijn berichtje. Dat wil ik niet, niet met Nova in de buurt.

‘Weet jij...’ begin ik snel. ‘Weet jij hoe lang we nog moeten rijden?’

‘Nou, we zitten écht in *the middle of nowhere*,’ zegt Vin. ‘Maar meer zeg ik niet, want dan vermoordt ze me.’

Er valt een pijnlijke stilte. Nova zou ons pas écht vermoorden als ze wist wat wij voor haar verzwijgen...

We kijken samen naar Spikkel, die de waterbak helemaal leegdrinkt. Vin giet er opnieuw wat water bij.

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

‘Lotus?’ doorbreekt Vin plotseling de stilte. ‘Als we er zijn, moet ik écht met je praten.’
Zie je wel, ik wist dat hij het niet zomaar kon laten rusten.
‘Dat kan niet,’ zeg ik zachtjes. ‘Nova hoort en ziet alles.’
‘Niet álles,’ zegt Vin met nadruk. ‘We vinden wel een moment.’

Achter in het tankstation vind ik de toiletten. Ik trek zorgvuldig de deur achter me dicht. Als ik op de bril zit, zet ik mijn telefoon aan en tel de seconden tot hij is opgestart.
Eerst komt er een bericht binnen van mijn provider: *Welkom in Duitsland!*
Maar dan trilt mijn telefoon opnieuw en zie ik het voor mij onbekende nummer weer.

Denk maar niet dat je bij die boerderij van me af bent.

Ik staar naar de tekst op mijn scherm. *Die boerderij*, het staat er écht. Hoe kan Onbekend dit weten? Niemand van ons heeft gedeeld waar we heen gaan. Nova is veel te bang dat straks de halve school langskomt om te feesten. En we moeten ons écht concentreren op de examens.
Ik zwaai de deur van mijn hokje open. In de spiegel boven de wastafel zie ik mijn spierwitte gezicht.

Ik bel het nummer nog een keer, maar nog altijd neemt er niemand op.
Wie doet dit? En vooral: waarom? Is het iemand die ik ken? Iemand die mij bang wil maken?
Dan flitst ineens het beeld van vannacht voorbij. Die schim bij het bruggetje in het stadsbos...
Zou dat degene zijn die mij even later het eerste berichtje stuurde?
Ik probeer me de figuur weer voor de geest te halen, maar hij stond te ver weg. Vijftig meter, misschien wel meer. En hij droeg donkere, vormloze kleding. Ik kan eigenlijk niet eens zeggen of het een man of een vrouw was!

Denk maar niet dat je bij die boerderij van me af bent.

Ik denk aan Spikkel, die gromde toen hij die persoon zag. Zou hij opnieuw grommen als diegene straks rond de boerderij sluipt?
Tenzij diegene al ín de boerderij zit?
Ik zie Nova voor me, met haar nieuwe, gouden enkelbandje. Haar blote voeten op het dashboard, helemaal enthousiast over twee weken ongestoord weg zijn.
Wat als Nova die boerderij helemaal niet heeft geboekt om te studeren, maar om Vin en mij af te zonderen? Omdat ze het wéét?
‘Fok...’ Mijn lippen fluisteren de woorden tegen de spiegel. ‘Vin...’

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

Dan wordt er plotseling doorgetrokken. Romy komt uit het hokje naast dat van mij en steekt haar telefoon achteloos in haar beha.

‘Wat is er met Vin?’ vraagt ze, terwijl ze de kraan opendraait.

Ik staar naar haar telefoon die nog een stukje uitsteekt en voel mijn wangen branden. Kan Romy die berichtjes hebben verstuurd? Ze is er gek genoeg voor, bovendien zou ze álles voor haar zusje doen. Nova en zij zijn twee handen op één buik. Vroeger was ik altijd jaloers op hen, want zo’n hechte band hebben Werner en ik helemaal niet.

‘Niets,’ zeg ik snel.

‘Ik dacht dat jullie een complete lock down deden?’ Romy wijst op mijn telefoon, die ik nog altijd in mijn hand houd. Mijn wangen staan nu écht in de fik. ‘Of telt zo’n oud ding niet?’

‘Ik... ik heb hem per ongeluk meegenomen.’

Romy trekt één wenkbrauw op. ‘Doe hem maar snel weg. Als mijn zusje erachter komt dat je deze weken vals speelt, doet ze je wat.’

Zomer

*Eén meisje uit de klas rolde met haar ogen toen ik mezelf voorstelde.
Ze zat helemaal vooraan en keek naar me alsof ik nooit iets zou kunnen zeggen wat haar
interesseerde.
In mijn hoofd noemde ik haar Bitterzoet.
Haar stem was mierzoet, maar zelf leek ze verbitterd.
Dit was iemand bij wie ik ver uit de buurt moest blijven.*

~

*Vandaag was ik veel te vroeg, maar ik ben overal nou eenmaal graag als eerste.
Ik merkte dat ik in mezelf neuriede toen ik mijn plek opzocht.
De toffee smolt langzaam in mijn mond.
Op Bitterzoet na heeft gisteren niemand vervelend gedaan.
Deze school is een nieuwe start, alles moet dit keer goed komen.
Maar toen zag ik het digibord.
Er was een poppetje op getekend, met zo'n dikke buik dat haar blouse was opengesprongen.
Eronder stond mijn naam, in sierlijke letters.
De maker had het onderstreept, alsof ik het anders over het hoofd zou zien.
In trance wiste ik de tekening.
Dag 2.
En het was nu alweer begonnen.*

Lesmateriaal bij *Lock Down* van Maren Stoffels – 2 pepers

LESMATERIAAL BIJ LOCK DOWN VAN MAREN STOFFELS 〃

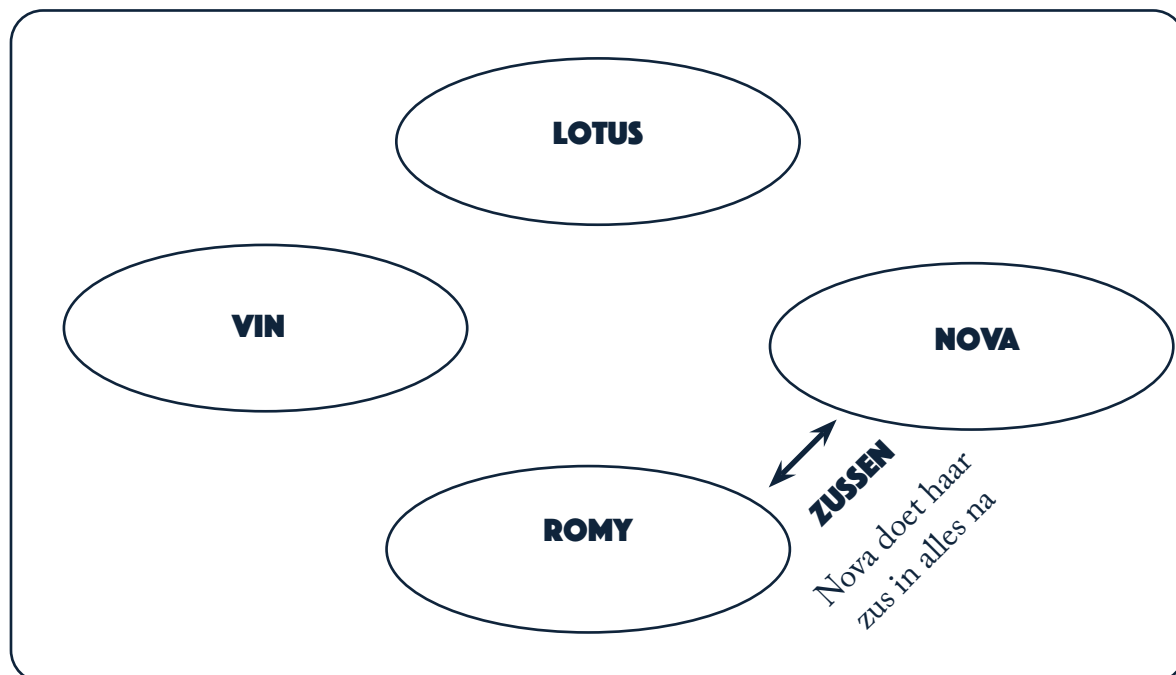
☰ OPDRACHT 1

Lees het fragment uit *Lock Down* van Maren Stoffels.

In het fragment vertrekken Lotus, Nova en Vin naar een afgelegen boerderij in Duitsland om in alle rust te studeren voor hun examens. Romy brengt hen weg. Lotus is de enige die niet weet waar ze naartoe gaan.

- Wat weet je over deze vier personen? Hoe zien ze eruit? Wat kenmerkt hen?
- Hoe is de relatie tussen deze vier personen? Hoe denken ze over elkaar?

Werk deze vragen uit op een poster. Hieronder is een voorbeeld gegeven, waarbij één relatie al deels is uitgewerkt.

- Met wie van de vier personages zou jij het best bevriend kunnen zijn, denk je? Wie is het meest betrouwbaar als vriend? Waarom? Bespreek je antwoorden met een klasgenoot.
- Lotus wist als enige van de groep niet wat de bestemming van de reis was. Zou jij in zo'n geval meegaan, denk je? Waarom? Bespreek je antwoord met een klasgenoot.

OPDRACHT 2

Lock Down gaat onder andere over de gevolgen van pesten. Neem in drietallen een vlog op van 2 à 3 minuten waarin dit onderwerp centraal staat.

- Bedenk eerst individueel jouw antwoorden op onderstaande vragen:
 - Welke gevolgen van pesten zie je in het boek?
 - Welke gevolgen herken je in jouw omgeving?
 - Wanneer verandert een slachtoffer in een dader en andersom? Kun je ook allebei zijn?
 - Hoe denk je daarover? (Tip: Maren Stoffels schrijft hierover kort iets achter in het boek)
 - Hoe kun je bijdragen aan het verminderen van pestgedrag in een groep?
- Bespreek vervolgens je antwoorden in je drietal. Bepaal samen wat goed of interessant is om te vertellen in de vlog. Let op: het is juist leuk als er verschillende meningen zijn!
- Je sluit de vlog af met het antwoord op deze vraag: kunnen boeken als *Lock Down* helpend zijn voor jongeren die dit meemaken? Bedenk samen wat je hierover wilt zeggen.
- Neem de vlog op! Maak er een mooi, creatief en origineel geheel van! Kies bijvoorbeeld een goede locatie om de vlog op te nemen en monteer er passende muziek onder. Op internet zijn veel tips te vinden.

OPDRACHT 3

In het boek *Lock Down* maken de personages voortdurend keuzes, van gewone tot heel heftige.

- Noteer samen met een klasgenoot tien keuzes van personages uit *Lock Down* die je zijn bijgebleven.
- Maak samen een Top 10 van jullie keuzes uit *Lock Down*. Bovenaan staat de keuze die jullie nooit zouden maken en onderaan de meest normale keuze.
- Was het moeilijk om de Top 10 te maken? Waarover verschilden jullie van mening? Hoe komt dat, denk je?
- Wissel je Top 10 met die van een ander tweetal. Zijn er opvallende overeenkomsten en verschillen?
- Bespreek in het groepje van vier hoe **realistisch** jullie dit verhaal vinden.

WOORDENLIJST:

- **Realistisch:** het verhaal zou ook in het echt kunnen gebeuren, het lijkt op de werkelijkheid, op de wereld om